

Respons

Kosovo: Statsborgerskap og overgangsbestemmelsene

Problemstilling/spørsmål:

- Hvordan er artiklene 28.1 og 29.1 i Kosovos statsborgerskapslov å forstå?

Overgangsbestemmelsene i Kosovos statsborgerskapslov av 2008

Statsborgerskap i Kosovo kan erverves gjennom fødsel, adopsjon, naturalisering, på grunnlag av internasjonale avtaler eller på grunnlag av særskilte overgangsbestemmelser (Statsborgerskapsloven 2008, art. 5).

Overgangsbestemmelsene finnes i Kosovos statsborgerskapslov av 2008, artiklene 28 og 29, og regulerer erverv av statsborgerskap på bakgrunn av bosetting og tilknytning.

Det er knyttet både tekniske og politiske utfordringer til hvem som utgjør denne gruppen av borgere. Den tekniske utfordringen dreier seg hovedsakelig om at det ikke eksisterer en konsolidert database over alle borgere og personer som er bosatt i Kosovo (Krasniqi 2012, s. 18). Til tross for at FN-administrasjonen i Kosovo, UNMIK (United Interim Administration Mission in Kosovo), i år 2000 la til rette for at befolkningen på frivillig grunnlag kunne registrere seg som bosatt i Kosovo, var det mange – i hovedsak etniske serbere – som av politiske årsaker valgte å boikotte initiativet og ikke registrere seg. De gjenfinnes dermed ikke i Kosovos registre (Krasniqi 2012, s. 18).

Registrert som bosatt – lovens artikkel 28.1

Statsborgerskapslovens artikkel 28. 1 sier at enhver person som er registrert bosatt i Kosovo i medhold av UNMIKs bestemmelser av februar 2000 (UNMIK Regulation 2000), regnes som borger av Kosovo. I den engelske versjonen av loven har bestemmelsen følgende ordlyd:

The Status of habitual residents of Republic of Kosova

28.1 Every person who is registered as a habitual resident of Republic of Kosova pursuant to UNMIK Regulation No. 2000/13 on the Central Civil Registry shall be considered a citizen of Republic of Kosova and shall be registered as such in the register of citizens (Statsborgerskapsloven 2008).

Respons **Kosovo: Statsborgerskap og overgangsbestemmelsene**

Borger av Jugoslavia og bosatt i Kosovo pr. 1. januar 1998 – lovens artikkel 29.1

Statsborgerskapsloven artikkel 29.1 sier at alle personer som per. 1. januar 1998 var borgere av Den føderale republikken Jugoslavia og på det tidspunktet bosatt i Kosovo, skal kunne bli borgere av Kosovo, og skal registreres i Statsborgerregisteret uavhengig av nåværende bosted eller statsborgerskap. I den engelske versjonen av loven har bestemmelsen følgende ordlyd:

Citizenship according to the Comprehensive Proposal for the Republic of Kosova Status Settlement

29.1 All persons who on 1 January 1998 were citizens of the Federal Republic of Yugoslavia and on that day were habitually residing in Republic of Kosova shall be citizens of Republic of Kosova and shall be registered as such in the register of citizens irrespective of their current residence or citizenship (Statsborgerskapsloven 2008).

Uttalelse fra Kosovos innenriksdepartement

Landinfo har gjennom den norske ambassaden anmodet myndighetene i Kosovo om en autoritativ uttalelse om artiklene 28 og 29 i Kosovos statsborgerskapslov. Innenriksdepartementet har, i den norske ambassadens oversettelse, gitt følgende uttalelse:

[...] As for the first category that deals article 28 respectively paragraph 28.1 of law for citizenship which article contain automatically all the persons that are registered as permanent citizens of Republic of Kosovo respectively with UNMIK regulation no.2000/13 for Civil Center Registration, which means that it get registered in the register of citizens, this procedure gets done in the civil office without a need to be treated in DSHAM¹- DSH-commission² for citizenship as an competent organ for treating of documents to win citizenship.

As for the your question related with the category that deals with article 29 respectively 29.1 and 29.2 of law for citizenship, I inform you that this category is part of the procedures of application for citizenship registration by addressing on the commission for citizenship³ in DSHAM-MPB, which after administration of facts relying of the law of citizens article 29, and administrative guidance No.05/2009-MPB, for the criteria that constitute evidences of ex-Federative Republic of Yugoslavia and permanent citizen in the region of Kosovo in 1 January 1998, commission for citizenship within legal date takes a decision for the right of register or refusal (Den norske ambassaden i Pristina, e-post 2013).

¹ DSHAM er den albanske forkortelsen for Avdelingen for statsborgerskap, asyl og migrasjon i Innenriksdepartementet, som på albansk forkortes MPB.

² DSH er den albanske forkortelsen for Seksjonen for statsborgerskap.

³ I den aktuelle forskriften blir dette organet betegnet som Committee of Citizenship i den engelske versjonen, Komisioni për Shtetëtsë på albansk og Komisije za državljanstvo (Forskrift 2009, art. 9).

Krav til aktiv handling

Etter Landinfos oppfatning vil det for å kunne få registrert statsborgerskap i medhold av overgangsbestemmelsene (både artikkel 28 og 29) kreve en aktiv handling.

Ifølge artikkel 28.1 er en person borger av Kosovo dersom vedkommende er registrert som bosatt i Kosovo i det sentrale sivilregisteret. En slik person blir registrert i Statsborgerregisteret uten å selv måtte fremme søknad om dette. Det er imidlertid en forutsetning at vedkommende har registrert seg som bosatt i Kosovo i sivilregisteret for å automatisk bli registrert som borger av Kosovo.

I medhold av artikkel 29.1 kan en person som 1. januar 1998 var borger av Den føderale republikken Jugoslavia og på den dagen var bosatt i Kosovo, etter personlig registrering, kunne bli borger av Kosovo. Personen må altså selv ta kontakt med rett instans for å registrere seg. I medhold av denne bestemmelsen vil det bli foretatt en behandling av registreringen av statsborgerskap, herunder om vilkårene for dette er oppfylt.

Landinfo vil bemerke at vår oppfatning av artikkel 29.1 synes i samsvar med en forskrift som Innenriksdepartementet i Kosovo vedtok i 2009 knyttet til statsborgerskapsloven og overgangsbestemmelsene. Forskriften regulerer hva som kreves av dokumentasjon for å bli ansett som borger av Jugoslavia og bosatt i Kosovo per 1. januar 1998. I tillegg viser forskriften til at det må fremmes søknad om registrering av statsborgerskap i medhold av Statsborgerskapsloven art. 29.

Persons applying to register citizenship according to Article 29 of the Law on Citizenship must verify their identity and right to register citizenship of Kosovo (Forskrift 2009, art. 8.1).

Det er videre Landinfos vurdering at vår oppfatning av artiklene 28.1. og 29.1 er i samsvar med uttalelser gitt av forsker Gëzim Krasniqi, som vi tidligere har referert til, samt til informasjon utgitt av det svenske Migrationsverket. Krasniqi har skrevet en omfattende rapport om statsborgerskap i Kosovo for EUDO Citizenship Observatory. Han skriver følgende om overgangsbestemmelsene:

Undoubtedly, transitional provisions governing the acquisition of citizenship are crucial in the post-independence phase during the determination of the initial body of Kosovo citizens. These provisions aim to regulate the status of Kosovo residents before January 1998 and habitual residents in the period of international administration in Kosovo (1999-2008). In the case of the former, individuals who on 1 January 1998 were citizens of the FRY and were habitually residing in Kosovo, and the first generation of their descendants, will be registered in the register of citizens upon the application. According to the law, the criteria that will constitute evidence of the citizenship of FRY and habitual residence in Kosovo will be determined in sub-normative acts (i.e. delegated legislation).

(Landinfos avsnitt)

However, the law makes it clear that the competent body can also use the UNMIK Regulation No. 2000/13 as criteria to determine habitual residence on 1 January 1998. In the case of habitual residents of Kosovo, however, everyone who is registered in the Central Civil Register pursuant to UNMIK Regulation No. 2000/13 will be considered a citizen of Kosovo and will be registered in the register of citizens. The competent body is allowed to verify the lawfulness of the registration of a person as a

habitual resident in Kosovo, and in cases where the competent body determines that the person did not fulfil the legal requirements for registration as habitual resident, he/she will lose Kosovar citizenship and will be deleted from the register of citizens (Krasniqi 2012, s. 15-16).

Migrationsverket har gitt følgende redegjørelse for overgangsbestemmelsene i landrapport om Kosovo:

Medborgare i Kosovo är varje person som var registrerad som varaktigt bosatt i Kosovo i enlighet med UNMIK:s bestämmelse No. 2000/13 i det centrala civilregistret. En sådan person ska registreras i registret över medborgare. (Medborgarskapet kan fråntas den som bedöms inte ha uppfyllt förutsättningarna för att ha registrerats som varaktigt bosatt).

Medborgare i Kosovo blir, efter personlig registrering, även varje person som den 1 januari 1998 var medborgare i Federala republiken Jugoslavien och på den dagen var varaktigt bosatt i Kosovo. Detta oberoende av deras nuvarande bosättning eller medborgarskap. Detsamma gäller en sådan persons barn (Migrationsverket 2009, s. 24).

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke-offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, og kildegrunnlaget vil ikke nødvendigvis være like bredt som i våre temanotater. Responser er utarbeidet innenfor begrensede tidsrammer og vil i liten grad inneholde bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

Referanser

Skriftlige kilder

- [Forskrift] (2009, 3. mars). *Administrative Instruction No. 05/2009. On requirements composing evidence on citizenship of the former Federal republic of Yugoslavia and permanent residence in the territory of Kosovo on 1st January 1998*. Pristina: Ministry of Internal Affairs. Tilgjengelig fra <http://www.mpb-ks.org/repository/docs/UA-Nr.05-2009-%20ne%203%20guhe.pdf> [lastet ned 20. august 2013]
- Krasniqi, G. (2012, november). *EUDO Citizenship Observatory, Country Report: Kosovo*. Edinburgh: EUDO. Tilgjengelig fra <http://eudo-citizenship.eu/docs/CountryReports/Kosovo.pdf> [lastet ned 20. august 2013]
- Migrationsverket (2009, 29. mai). *Landprofil – Kosovo*. Stockholm: Migrationsverket. Tilgjengelig fra <http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=20864> [lastet ned 20. august 2013]
- [Statsborgerskapsloven] (2008, 20. februar). *Law Nr. 03/L-034 On citizenship of Kosova*. Pristina: Assembly of the Republic of Kosovo. Tilgjengelig fra http://www.kuvendikosoves.org/common/docs/ligjet/2008_03-L034_en.pdf [lastet ned 20. august 2013]

Respons Kosovo: Statsborgerskap og overgangsbestemmelsene

- [UNMIK regulation] (2000, 17. mars). *UNMIK Regulation No. 2000/13 On the Central Civil Registry*. Pristina: UNMIK Tilgjengelig fra <http://www.unmikonline.org/regulations/2000/reg13-00.htm> [lastet ned 20. august 2013]

Muntlige kilder

- Den norske ambassaden i Pristina. E-post av 7. juli 2013

© Landinfo 2013

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.